ΜΙΑ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΕΞΕΧΟΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΟΜΙΛΟΥΝ Ο κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΙ Η κ. ΕΙΡΗΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

«Ἡ Παιχνιδιάρα». Πῶς ἐτυπώθη τὸ πρῶτο μυθιστόρημα τοῦ κ. Βλαχογιάννη. Τὰ παιδικά του χρόνια. Ἕνα τραγικὸ περιστατικὸ τῆς κ. Δημητρακοπούλου. Πῶς προαισθάνθηκε ὁ ἀείμνηστος Πολύβιος Δημητρακόπουλος τὸν θάνατόν του. Ἡ τελευταία του προσευχή. Τὸ τέλος του κλπ. κλπ.

Ὁ κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁ γνωστὸς λογογράφος, ἱστορικὸς καὶ διευθυντὴς τῶν Ἀρχείων κ. Γ. Βλαχογιάννης εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς διηγηθῇ τὰ κάτωθι:

Θὰ σᾶς πῶ πῶς ἐξέδωκα τὸ πρῶτο μου ἔργο (ἂς τὸ ποῦμε ἔτσι). Ἤμουν μαθητὴς τῆς τετάρτης τάξεως τοῦ γυμνασίου στὰς Πάτρας. Ἀπὸ σοβαρὴ φιλολογία δὲν ἔνοιωθα τίποτε ἀκόμη. Φοιτοῦσα στὴν δευτέρα γυμνασίου, ὅταν μὲ κατέλαβε ἡ ἐπιθυμία νὰ διαβάσω ἕνα μυθιστόρημα (δὲν εἶχα ἀκόμη διαβάσει κανένα). Μπαίνω λοιπὸν μιὰ μέρα στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ Πάσχα καὶ ζητῶ ἕνα μυθιστόρημα. Ὁ ὑπάλληλος μοῦ ἔδωκε τότε τὸ «Φρικτὸν Λάθος», ἑλληνικὸ λαϊκὸ μυθιστόρημα, μὲ θέμα κάποια ἐρωτικὴ ἱστορία ποὺ γίνεται σ' ἕνα νησὶ τοῦ Αἰγαίου. Ἦταν αὐτὸ τὸ πρῶτο μυθιστόρημα ποὺ διάβαζα. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο χάρις στὸν συμμαθητή μου Παπανδρόπουλο, τὸν γνωστὸ δημοσιογράφο ἤδη καὶ ἐκδότη τοῦ «Νεολόγου» τῶν Πατρῶν, κατεβρόχθισα καὶ ἐγὼ οὐκ ὀλίγα μυθιστορήματα, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐδάνειζε.

Κάθε βράδυ, λοιπὸν στὸ μεγάλο δωμάτιο ὅπου ἔμενα μὲ ἄλλους τέσσερις πληρώνων 3 δρχ. τὸν μ ῆ ν α (δραχμὰς τρεῖς, τ-ρ-ε-ῖ-ς !!!) γυρμένος μπρούμητα στὴν στρωματσάδα μου (κοιμόμαστε στὸ πάτωμα) ξενυχτοῦσα διαβάζοντας μὲ ἀπληστία ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ μυθιστορήματα δικά μας καὶ ξένα. Αὐτὸ, ἐννοεῖται, δὲν μὲ ἐμπόδιζε νὰ μελετῶ καὶ τὰ μαθήματά μου, ἀπόδειξις ὅτι στὸ τέλος τῆς χρονιᾶς πῆρα ἄριστα. Ἐκείνη τὴν χρονιὰ θυμοῦμαι ὅτι ἔγινε μεγαλοβδομαδιάτικα στὰς Πάτρας καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους καυγάδες, μιὰ ἀπ' τὶς μεγαλείτερες μάχες, μεταξὺ τῶν παλληκαράδων ποὺ ἐσυνώδευαν τὸν ἐπιτάφιο τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ ἐκείνων ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὸν ἐπιτάφιο τῆς Χρυσοσπηλιώτισσας. Δύο ἐνορίες, δύο ἐπιτάφιοι, δύο ἀσπόνδως ἀλληλομισούμενα στρατόπεδα. Στὸν καυγᾶ ὁ ὁποῖος ἐγίνετο μὲ κουμπούρια καὶ «χαλκούνια» καὶ ὁ ὁποῖος ἐκόστιζε τὴν ζωὴ ἀρκετῶν ἀνθρώπων κάποτε, ἔδρασα τὸν χρόνο ἐκεῖνο, κι' ἐγώ, ἕνας ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους χαλκουνοποιοὺς τοῦ μαθητικοῦ κόσμου. Ἦσαν δὲ τὰ χαλκούνια, ἕνα εἶδος χοντρῆς ρουκέττας, γεμᾶτα ἀπὸ μπαροῦτι κοπανισμένο, ρινίσματα ὀρειχάλκου καὶ σκόνη καρβούνων. Τὰ ἐξεσφενδονίζαμε κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας, τοῦ ἀντιθέτου ἐπιταφίου καὶ χαλοῦσε κυριολεκτικῶς ὁ κόσμος. Αὐτὰ συνέβησαν καθὼς σᾶς εἶπα στὴν τρίτη γυμνασίου. Στὴν τετάρτη ἐσοβάρεψα, καὶ τότε ἔγραψα τὸ πρῶτο μου ἔργο. «Ἡ Παιχνιδιάρα» τὸ τιτλοφοροῦσα, καὶ ἦταν μιὰ ἔμμετρη ἐρωτικὴ κωμωδία μὲ τέσσερις πέντε σκηνές. Τὴν ὑπόθεσί της ἀμυδρὰ τὴν θυμοῦμαι. Ἐπρόκειτο μοῦ φαίνεται γιὰ κάποια κοπέλλα ποὺ τἀπαιζε μὲ δυὸ καὶ στὸ τέλος ἔπαιρνε τὸν ἕνα. Κάτι τέτοιο τέλος πάντων. Τὸ ἔργο ἦταν γραμμένο σὲ δεκαπενταστίχαρο στίχο, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχα κάπως ἐξασκηθεῖ, διαβάζοντας μερικὰ λαϊκά, ποιητικά, ἔμμετρα βιβλία. Ἀφοῦ τὸ ἔγραψα καὶ τὸ πέρασα καὶ στὸ καθαρό, μ' ἔπιασε ἡ ἐπιθυμία νὰ τὸ τυπώσω. Καὶ γιὰ τὴ «δόξα» βέβαια, ἀλλὰ περισσότερο γιὰ νὰ κερδίσω μερικὰ χρήματα τὰ ὁποῖα θὰ μοῦ ἐχρησίμευαν γιὰ νὰ κάνω ἕνα κοστοῦμι καὶ νὰ ἔλθω στὴν Ἀθήνα. Μιὰ καὶ δυὸ λοιπὸν παίρνω ὑπὸ μάλης τὰ χειρογραφά μου καὶ πηγαίνω σ' ἕνα τυπογραφεῖο ποὺ εὑρίσκετο σὲ μιὰ πάροδο τῆς Πλατείας Ὄλγας, κοντὰ στὸ Β' Γυμνάσιο. Τὸ τυπογραφεῖο μοῦ φαίνεται ὅτι ἐλέγετο ὁ «Φορολογούμενος» ἀπὸ τὸν τίτλο τῆς ὁμωνύμου ἐφημερίδος ποὺ ἐτυπώνετο ἐκεῖ. Τὸ ὄνομα ὅμως τοῦ τυπογράφου, τὸ ἐλησμόνησα δυστυχῶς. Λέγω δυστυχῶς, γιατὶ καθὼς θὰ ἰδῆτε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος μοῦ ἐφέρθη μὲ σπανία καλωσύνη. Σαστι μιτς, λέγοντας ἄλλα ἀντ' ἄλλων, κατάφερα νὰ ἐξηγήσω στὸν τυπογράφο ὅτι ἤθελα νὰ τυπώσω ἕνα ἔργο. Τοῦ ἔδειξα τὸ χειρόγραφο καὶ ὁ τυπογράφος—ἕνας ἐξηνταπεντάρης μὲ ἀγαθωτάτην ὄψι—ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ ματιά, μοῦ εἶπε ὅτι δέχεται νὰ τὸ τυπώσῃ.

— Καὶ πόσα θὰ στοιχίσῃ ; ἐτραύλισα, τρέμοντας μήπως ὑπερβοῦν τὰ ἔξοδα τοῦ τυπώματος, τὸ ποσὸν ποὺ εἶχα μαζέψει ἀπὸ μερικοὺς συνδρομητάς, γνωστοὺς καὶ φίλους.

— Ἔννοια σου δὲν θὰ στοιχίσῃ ἀκριβά, μοῦ ἀπήντησε ὁ τυπογράφος.

Οἱοσδήποτε ἄλλος τυπογράφος καὶ ἂν μοῦ ἔδινε τὴν ἀπάντησι αὐτή, θὰ ἐπέμενα ἴσως νὰ μοῦ ὁρίσῃ τὸ ποσόν, δὲν θὰ ἔφευγα πάντως ἥσυχος. Τὸ ὕφος ὅμως τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ἦταν τόσο ἀγαθὸ ὥστε ἔφυγα ἀπὸ τὸ κατάστημά του, βέβαιος ὅτι τὸ βιβλίο μου θὰ ἐτυπώνετο φθηνά. Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες τὸ ἔργο μου ἦταν τυπωμένο (θυμοῦμαι ὅτι εἶχε πιάσει μόλις ἕνα τυπογρ. φύλλο εἰς 16ον). Ἦσαν καμμιὰ διακοσαριὰ ἀντίτυπα. Ὅταν ἐπῆγα νὰ τὰ πάρω καὶ ἐρώτησα πόσα στοιχίζουν, ὁ τυπογράφος μοῦ ἀπήντησε :

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μὲ πληρώσῃς τώρα, παιδί μου, μὲ πληρώνεις ἀργότερα.

Μοῦ ἐπροξένησε τόση χαρὰ ἡ εὐγενική του αὐτὴ πρᾶξις ὥστε ἀπὸ τὴν συγκίνησι θέλησα νὰ τοῦ φιλήσω τὸ χέρι. Ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν μ' ἀφῆκε.

Ἀπὸ τὸ πούλημα τοῦ βιβλίου ἐκέρδισα ἑκατὸν εἴκοσι περίπου δραχμές. Μὲ τὶς ἑβδομήντα ἕκωνα ἕνα κοστοῦμι, γελοίου θυμοῦμαι χρώματος, καὶ μὲ τὶς ὑπόλοιπες πλήρωσα τὰ ναῦλα μου γιὰ τὴν Ἀθήνα. Ὅταν μετὰ 2—3 χρόνια, φοιτητὴς πιά, ἔτυχε νὰ περάσω ἀπὸ τὴν Πάτρα, ἐπῆγα νὰ πληρώσω τὸν τυπογράφο μου. Ἀλλ' εἶχε ξεχάσει, μοῦ εἶπε, (πρόφασις ἦταν βέβαια) τὸ χρέος μου καὶ δὲν ἐδέχθηκε νὰ πληρωθῇ.

Ἡ κ. ΕΙΡΗΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ γνωστὴ λογία κ. Εἰρήνη Δημητρακοπούλου, σύζυγος τοῦ ἀειμνήστου θεατρικοῦ συγγραφέως, μυθιστοριογράφου καὶ σατυρικοῦ ποιητοῦ Πολυβίου Δημητρακοπούλου, εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς διηγηθῇ τὸ ἀκόλουθο συγκινητικότατο περιστατικὸ τῆς ζωῆς της, σχετιζόμενον μὲ τὸν θάνατον τοῦ ἀλησμονήτου συζύγου της :

— Χάριν τοῦ ἀγαπημένου «Μπουκέτου», θὰ σᾶς διηγηθῶ ἕνα συγκινητικό, ἕνα πολὺ τραγικὸ κομμάτι ἀπ' τὴν τελευταία μου ζωή, ποὺ θὰ μοῦ μείνῃ ἀλησμόνητο, τόσο γιὰ τὴν τραγικότητά του, ὅσο καὶ γιατὶ ἦταν καθὼς θὰ δῆτε, ἐντελῶς παράδοξο, ἀνεξήγητο καὶ μυστηριῶδες.

Ὅπως, θὰ θυμᾶσθε ἴσως κι' ἐσεῖς, τὸν Ἰούλιο τοῦ 1922 ὁ μακαρίτης ἄντρας μου βρισκόταν βαρειὰ ἄρρωστος, ἑτοιμοθάνατος μᾶλλον, στὴν κλινικὴ τοῦ καθηγητοῦ κ. Χρηστομάνου. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ὅπως καθόμουνα πλάϊ στὸ κρεββάτι του, μ' ἔπιασεν ἀπ' τὸ χέρι, καὶ μοῦπε μὲ μιὰ πνιγμένη, τρεμόσβυστη φωνή :

— Γυναῖκα, ἄκουσε κάτι ποὺ θὰ σοῦ πῶ καὶ πρόσεξε νὰ μὴ τὸ λησμονήσῃς. Σήμερα τ' ἀπόγευμα, ὀτὶς 4 παραπέντε ἀκριβῶς θ' ἀπολυτρωθῶ ἀπ' τὸ σῶμα τοῦτο, δηλαδὴ θὰ πεθάνω, ὅπως λένε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Σήμερα εἶνε ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς ζωῆς μου, ποὺ τόσο πολὺ μὲ παίδεψε τώρα τελευταῖα...

Αὐτά του τὰ λόγια μὲ κατασυνεκίνησαν, μὲ κατασυνέτριψαν κι' ἄρχισα νὰ κλαίω...

Ἐπλησίαζαν ἡ 4, ὅταν ἄξαφνα ὁ σύζυγός μου μοῦ εἶπε μὲ συγκίνησι, κλαίγοντας.

—Εἰρηνούλα, πήγαινε, παιδί μου, μέσα στὸ ἄλλο δωμάτιο. Θέλω νὰ μείνω λίγα λεφιὰ μόνος μου.

Ἐπειδὴ φοβήθηκα μήπως αὐτοκτονήσῃ, πέφτοντας κάτω ἀπ' τὸ παράθυρο, δὲν ἔφυγα, ἀλλὰ κρύφτηκα πίσω ἀπὸ τὸ παραβὰν καὶ μὲ δυνατοὺς παλμοὺς στὴν καρδιὰ καὶ ἀβάσταχτη ἀγωνία τὸν κρυφοκύτταζα.

Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῆτε τὶ συγκίνησι καὶ τὶ ρῖγος μ ἔπιασεν ὅταν τὸν εἶδα ν' ἀνασηκώνεται στὸ κρεββάτι καὶ νὰ κάνῃ τὴν προσευχή του μὲ κλάμματα δυνατά.

Σὲ λίγο μοῦ φώναξε, μ' ἐφίλησε κατασυγκινημένος, κι' ἔπεσε πάλι στὸ κρεββάτι του, κυττάζοντας μ' ἐπίμονα, μὲ γουρλωμένα μάτια, τὸ ρολόϊ, ποὺ ζήτησε νὰ τοῦ βάλουμε κοντά του.

Στὶς 4 παρὰ 5 ἀκριβῶς ὁ ἄντρας μου ἔκλεισε τὰ μάτια του καὶ παρέδοσε τὸ πνεῦμα του, ὅπως τὸ εἶχε προαισθανθῆ, ὅπως μοῦ τὸ εἶχε προείπει...

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἀνέκδοτα τῶν κ. κ. Ζαχαρία Παπαντωνίου καὶ Κωστῆ Χαιροπούλου. Ὁ κ. Παπαντωνίου καὶ ἡ χωριατοπούλα ποὺ ἦταν... ἀγόρι ! Γιατὶ τὴν ἐπείραζαν τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ. Πῶς ἀνεκαλύφθη τὸ φῦλον της. Μία παράξενη ἱστορία. Ὁ κ. Χαιρόπουλος καὶ ὁ...λύκος τοῦ «Ἐμπρός». Πῶς ἔχασεν ὁ Καλαποθάκης τὰ κέρδη τῶν ἐμπορικῶν ἀγγελιῶν. Ὁ ἀείμνηστος Δεληγιάννης κατὰ τοῦ διαδόχου Κωνσταντίνου. Τὶ ρόλον παίζουν αἱ διαψεύσεις κτλ. κτλ.

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ,,

Πανηγυρικὸν - Εἰκοσιτετρασέλιδον

Μὲ ἄφθονον καὶ ἐκλεκτὴν μεγαλοβδομαδιάτικην ὕλην. Ἐκτὸς τῶν διηγημάτων, ἱστοριῶν, περιέργων, ἀνεκδότων καὶ μία θαυμασία σελὶς ἀπὸ τὸ «Acta Pilati» «Πῶς ἀπηγχονίσθη ὁ Ἰούδας». Ἀκόμη μία ὑπέροχος σελὶς ἀπὸ τὴν «Ἱστορία τοῦ Χριστοῦ» τοῦ διασήμου Παπίνι «Τὸ ὄνειρο τῆς γυναικὸς τοῦ Πιλάτου». Χίλια δυὸ ἄλλα πράγματα, καὶ μία σειρὰ ἀριστουργηματικῶν ἀλληγορικῶν εἰκόνων ἀπὸ τὸ Θεῖον Πάθος ποὺ θὰ καταπλήξουν.

Τὸ «Μπουκέτο» τῆς Μ. Ἑβδομάδος θὰ κυκλοφορήσῃ τὴν Μ. Πέμπτην.